

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obdo/18/2022
Identifikačné číslo spisu:	6119220939
Dátum vydania rozhodnutia:	25.10.2022
Meno a priezvisko:	Mgr. Soňa Pekarčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:6119220939.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a členiek senátu JUDr. Beaty Miničovej a JUDr. Ivany Izakovičovej v spore žalobcu Intrum Slovakia, s. r. o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 37 927 795, proti žalovanej: Želmíra Firčová, s miestom podnikania Sázavského 596/10, 085 01 Bardejov, IČO: 34 310 118, právne zastúpenej JUDr. Martinou Fabianovou, advokátkou so sídlom Hencovská 2043, 093 02 Hencovce, IČO: 47 100 885, v konaní o zaplatenie 4.200 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 3Cb/30/2019, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 31. augusta 2021 č. k. 3Cob/10/2021-258, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovanej o d m i e t a.

II. Žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“), ako súd prvej inštancie, rozsudkom zo dňa 9. júna 2020, č. k. 3Cb/30/2019-181, prvým výrokom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 4.200,- eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 4.200,- eur od 17. augusta 2017 do zaplatenia, to všetko v splátkach vo výške 120,- eur mesačne splatných vždy k poslednému dňu kalendárneho mesiaca, počnúc mesiacom, kedy rozsudok nadobudne právoplatnosť s tým, že v prípade omeškania sa so splatením čo i len jednej splátky, žalovaná stráca výhodu splátok a celý dlh spolu s príslušenstvom sa stáva splatným, druhým výrokom zamietol žalobu v prevyšujúcej časti a tretím výrokom priznal žalobcovi proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie uviedol, že právna predchodkyňa žalobcu, obchodná spoločnosť TEDA, a. s., v likvidácii, so sídlom Seberínho 1765/9, Bratislava - Ružinov, (predtým Ergo poisťovňa, a. s., so sídlom Prievozská 4C, Bratislava), sa návrhom na vydanie platobného rozkazu doručeným 22. januára 2019 Okresnému súdu Banská Bystrica domáhala zaplatenia sumy 4.200,- eur spolu s úrokom z omeškania vo

výške 9% ročne zo sumy 4.200,- eur od 16. augusta 2017 do zaplattenia a náhrady trov konania.

2.1. Žalobca návrh na vydanie platobného rozkazu odôvodnil tým, že jeho právna predchodkyňa a žalovaná 18. apríla 2016 uzatvorili Zmluvu o finančnom sprostredkovaní s viazaným finančným agentom (ďalej aj „zmluva o finančnom sprostredkovaní“) podľa § 8 zákona č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o finančnom sprostredkovaní“). Na základe zmluvy žalovaná vyvíjala činnosť smerujúcu k tomu, aby právna predchodkyňa žalobcu a jej zmluvní partneri mali príležitosť uzatvoriť zmluvy na poistné produkty, investičné produkty a ostatné finančné produkty s klientmi a poskytovať kontaktné údaje potenciálnych klientov na uzatvorenie zmluvy. Za riadne vykonanie tejto činnosti vznikol žalovanej nárok na províziu v zmysle províznej schémy obsiahnutej v prílohe č. 1 zmluvy o finančnom sprostredkovaní a jej ostatných príloh. Skutočnosť, že klienti, s ktorými žalovaná sprostredkovala uzatvorenie zmlúv na produkty, si neplnili svoje záväzky zo sprostredkovaných zmlúv, založila podľa článku V prílohy č. 1 zmluvy nárok požadovať od žalovanej vrátenie vyplatennej provízie a povinnosť žalovanej vrátiť požadované storno vyplatennej provízie.

2.2. Dohodu o ukončení zmluvy o finančnom sprostredkovaní z 28. marca 2017 si žalovaná prevzala 3. apríla 2017, pričom ukončenie zmluvného vzťahu založilo aj oprávnenie právnej predchodkyne žalobcu na vrátenie nezaslúžene vyplateného programu finančnej podpory vo forme Štartovacieho balíka pre Manažéra obchodnej skupiny v zmysle článku IX.I. bod 3. prílohy č. 1 zmluvy o finančnom sprostredkovaní. Žalovaná bola 10. júla 2017 písomne vyzvaná na zaplattenie pohľadávky z titulu nároku na zaplattenie storna vyplatených odmien v lehote 15 dní odo dňa doručenia výzvy na plnenie. Žalovaná si výzvu na plnenie prevzala 1. augusta 2017. Nakoľko svoj dlh v poskytnutej 15-dňovej lehote neuhradila, od 15. augusta 2017 bola v omeškaní so zaplattením dlžnej sumy vo výške 4.200,- eur, ktorá ku dňu zaslania výzvy pozostávala z položiek dlžného storna žalovanej vyplatených odmien podľa rozpisu vo výzve. Štartovací balík pozostával zo splátky vo výške 800,- eur vyplatennej za mesiac apríl 2016, splátky vo výške 500,- eur vyplatennej za mesiac máj 2016, splátky vo výške 500,- eur vyplatennej za mesiac jún 2016, splátky vo výške 500,- eur vyplatennej za mesiac júl 2016 a splátky vo výške 500,- eur vyplatennej za mesiac august 2016. Garantovaný príjem vo výške 1.400,- eur pozostával zo splátky vo výške 300,- eur vyplatennej za mesiac máj 2015, splátky vo výške 300,- eur vyplatennej za mesiac jún 2015, splátky vo výške 300,- eur vyplatennej za mesiac júl 2015, splátky vo výške 300,- eur vyplatennej za mesiac august 2016 a splátky vo výške 200,- eur vyplatennej za mesiac október 2016. Úrok z omeškania si uplatnil s odkazom na § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka.

3. Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 17. júna 2019 platobný rozkaz, sp. zn. 20Up/101/2019, ktorý doručil žalovanej do vlastných rúk spolu so žalobou a prílohami. Proti tomuto platobnému rozkazu podala žalovaná odpor, ktorým uplatnený nárok neuznala v celom rozsahu.

4. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 29. apríla 2020, č. k. 3Cb/30/2019-143, pripustil, aby namiesto obchodnej spoločnosti TEDA, a. s., IČO: 35 779 012, so sídlom Seberíniho 1765/9, Bratislava - Ružinov, (predtým Ergo poisťovňa, a. s., Prievozská 4C, Bratislava) do konania ako jej právny nástupca vstúpila obchodná spoločnosť žalobcu. Súd takto rozhodol na základe riadne doručeného návrhu na zmenu strany sporu z 20. apríla 2020, v súvislosti s ktorou bola súdu predložená zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 10. marca 2020 vrátane oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 23. marca 2020 vystaveného právnu predchodkyňou žalobcu, ktoré bolo doručované žalovanej a riadne preukázané podacím hárkom č. EPH193703815.

5. Okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 9. júna 2020, č. k. 3Cb/30/2019-181, kde v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že právna predchodkyňa žalobcu a žalovaná dňa 18. apríla 2016 uzatvorili zmluvu o finančnom sprostredkovaní, pričom tento zmluvný vzťah medzi nimi skončil uzatvorením obojstrannej dohody zo dňa 28. marca 2017 ku dňu 31. marca 2017, a teda trval spolu 11 mesiacov a 13 dní. Tento spôsob ukončenia zmluvného vzťahu bol dohodnutý aj v bode 11.3.1 zmluvy o finančnom sprostredkovaní. V priebehu zmluvného vzťahu boli žalovanej vyplácané provízie za výkon jej činnosti, ktorým bolo finančné sprostredkovanie uzatvárania poistných zmlúv medzi právnu predchodkyňou žalobcu a získanými klientmi. Rozsah a spôsob výplaty provízií a ostatných peňažných plnení upravený bodom 8.1 zmluvy o finančnom sprostredkovaní bol podrobne upravený v prílohe č. 1

zmluvy obsahujúcej tzv. províziu schému. Táto provízna schéma upravovala nárok žalovanej na vyplatenie jednotlivých druhov provízie ako aj iných finančných plnení za vykonávanú činnosť, medzi ktoré patrili aj prostriedky finančnej podpory (štartovací balík a garantovaný príjem).

5.1. Podmienkou pre zachovanie nároku na štartovací balík vyplácaný v mesačných splátkach bolo následné vyhodnotenie splnenia podmienok pre jeho zaslúženie v zmysle článku IX.I prílohy, medzi ktoré patrila aj podmienka trvania zmluvného vzťahu medzi právnou predchodkyňou žalobcu a žalovanou po dobu 39 mesiacov [článok IX.I bod 2., písm. a) prílohy č. 1]. Súd prvej inštancie považoval za nesporné, že tento právny vzťah z uzatvorenej zmluvy o finančnom sprostredkovaní trval necelých dvanásť mesiacov, a preto táto podmienka splnená nebola. Podľa nadväzujúceho bodu 3. článku IX.I prílohy č. 1 k zmluve o finančnom sprostredkovaní bola žalovaná ako viazaný finančný agent povinná vrátiť vyplatený štartovací balík v plnej výške poisťovni. Nárok na ponechanie si tohto štartovacieho balíka bol teda viazaný na rozvázovacie podmienky, ktoré boli vyhodnocované následne a ich nesplnenie viedlo k zániku takéhoto nároku finančného agenta a následného oprávnenia právneho predchodcu žalobcu požadovať vrátenie takto vyplatených súm.

5.2. Nárok na vrátenie vyplateného garantovaného príjmu právnemu predchodcovi žalobcu vyplýval priamo z článku IX program finančnej podpory, pretože išlo svojou povahou nie o províziu, ale o bezúročnú pôžičku a jej vrátenie nebolo viazané na žiadnu rozvázovaciu podmienku.

5.3. Doručením výzvy žalobcu na vrátenie vznikla žalovanej povinnosť vyplatené finančné prostriedky vo výške 4 200,- eur vrátiť, preto okresný súd vyhodnotil nárok žalobcu ako dôvodný a žalobe vyhovel.

5.4. Z dokazovania okresnému súdu vyplynulo, že žalovanej bola výzva na zaplatenie dlhu doručená 1. augusta 2017, teda 15-dňová lehota na jeho zaplatenie začala žalovanej plynúť 2. augusta 2017 a skončila 16. augusta 2017. Od 17. augusta 2017 sa dostala žalovaná voči žalobcovi do omeškania a tak žalovanú zaviazal taktiež na úhradu úroku z omeškania vo výške 9% ročne od tohto dňa (17. augusta 2017) až do zaplatenia. Žaloba bola zamietnutá len v nepatrnej výške, a to čo do úrokov z omeškania za deň 16. august 2020. Vo vzťahu k žiadosti žalovanej na povolenie splácania dlhu v splátkach, mal súd prvej inštancie za to, že povolenie zaplatenia dlžnej sumy v splátkach po 120,- eur mesačne, zjavne neprimerane žalobcu v jeho práve na zaplatenie priznanej sumy obmedzovať nebude a povolil žalovanej dlh splácať v splátkach vo výške 120,- eur mesačne splatných vždy ku koncu kalendárneho mesiaca počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod podmienkou, že v prípade nezaplatenia čo len jednej zo splátok v deň jej splatnosti sa stane dlh úplne splatným, čo žalobcovi garantuje možnosť okamžitého vymáhania celého dlhu v prípade, ak zo strany žalovanej dôjde k porušeniu podmienok pre zaplatenie týmto rozsudkom judikovaného dlhu. Súd prvej inštancie súčasne priznal úspešnému žalobcovi proti neúspešnej žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

6. Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“), ako odvolací súd, napadnutým rozsudkom zo dňa 31. augusta 2021, č. k. 3Cob/10/2021-258, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

7. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd s poukazom na § 387 ods. 1 C.s.p. uviedol, že súd prvej inštancie na základe správne zisteného skutkového stavu dospel

k správne právnemu záveru a preto konštatoval vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

7.1. Odvolací súd sa nestotožnil s tvrdením žalovanej, že napadnutý rozsudok je arbitrárny a nepreskúmateľný, rovnako odvolaciemu súdu nebolo zrejmé, prečo žalovaná považuje za nevyhnutné aplikovať na zistený skutkový a právny stav smernicu Rady č. 86/653/EHS o koordinácii zákonov členských štátov týkajúcich sa samostatných obchodných zástupcov za okolností, keď táto smernica bola transponovaná do ustanovení Obchodného zákonníka a jedným z predpokladov priamej aplikácie smerníc je nesprávna transpozícia smernice (chýbajúca, neskorá alebo neúplná transpozícia) alebo nezabezpečenie jej úplnej účinnosti.

7.2. K nesúhlasu žalovanej s označením predmetnej zmluvy ako zmluvy o finančnom sprostredkovaní a požiadavky o jej posúdenie ako zmluvy o obchodnom zastúpení odvolací súd uviedol, že obsah zmluvy medzi stranami sporu spĺňa klasifikačné kritérium pre posúdenie zmluvy ako zmluvného typu upraveného Obchodným zákonníkom, a to zmluvy o obchodnom zastúpení.

7.3. Vo vzťahu k otázke zániku nároku žalovanej na províziu odvolací súd zdôraznil, že štartovacie

balíky, vrátenie ktorých je predmetom žaloby, nepredstavujú formu provízie obchodného zástupcu za zrealizované obchody, ale predstavujú program finančnej podpory a ich priznanie žalovanej bolo viazané na splnenie programu zásluhovosti a že vyplatenie garantovaného príjmu žalovanej nebolo viazané na uskutočnenie obchodov v zmysle zmluvy o finančnom sprostredkovaní, ani na splnenie žiadnych osobitných podmienok, z ktorého dôvodu je nárok žalobcu na vrátenie štartovacích balíkov a garantovaného príjmu nevyhnutné posúdiť výlučne podľa článku IX. a článku IX.I Prílohy č. 1 k zmluve o finančnom sprostredkovaní s viazaným finančným agentom Provízia schéma pre kariérny stupeň finančného agenta: MANAŽÉR OBCHODNEJ SKUPINY. Štartovací balík pre manažéra obchodnej skupiny vo výške 2.800,- eur bol vyplatený žalovanej v splátkach, a to za mesiac apríl 2016 vo výške 800,- eur, za mesiac máj 2016 vo výške 500,- eur, za mesiac jún 2016 vo výške 500,- eur, za mesiac júl 2016 vo výške 500,- eur a za mesiac august 2016 vo výške 500,- eur. Garantovaný príjem vo výške 1.400,- eur bol vyplatený žalovanej v splátkach, a to za mesiac máj 2015 vo výške 300,- eur, za mesiac jún 2015 vo výške 300,- eur, za mesiac júl 2015 vo výške 300,- eur, za mesiac august 2015 vo výške 300,- eur a za mesiac september 2016 vo výške 200,- eur. Za týchto okolností odvolací súd skonštatoval, že žalovanej zanikol nárok na štartovací balík a garantovaný príjem uzatvorením dohody o ukončení zmluvy o finančnom sprostredkovaní, v dôsledku čoho žalobca má nárok na vrátenie plnej sumy štartovacieho balíka a garantovaného príjmu a súd prvej inštancie správne rozhodol, keď žalobe vyhovel a rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 4.200,- eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 4.200,- eur od 17. augusta 2017 do zaplatenia, to všetko v splátkach vo výške 120,- eur mesačne splatných vždy k poslednému dňu kalendárneho mesiaca, počnúc mesiacom, kedy rozsudok nadobudne právoplatnosť s tým, že v prípade omeškania sa so splatením čo i len jednej splátky, žalovaná stráca výhodu splátok a celý dlh spolu s príslušenstvom sa stáva splatným a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

8. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaná (č. l. 291 a nasl. spisu), prípustnosť ktorého odôvodnila ust. § 420 písm. f/ C.s.p., teda že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Z obsahu dovolania vyplýva i žalovanej námietka nesprávneho právneho posúdenia veci zo strany súdov oboch inštancií.

9. Dovolateľka prípustnosť svojho dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f/ C.s.p. odvodzuje z konštatácie, že odvolací súd ako i súd prvej inštancie sa odmietli zaoberať dôkazmi navrhnutými žalovanou a svoje rozhodnutia nedostatočne odôvodnili, keď sa v rozpore s ust. § 220 ods. 2 C.s.p. nevysporiadali so všetkými jej námietkami prednesenými v konaní.

9.1. Úvodná námietka žalovanej sa týka zamietnutia návrhu na jej výsluch a výsluch ňou navrhovaných svedkov. Namieta, že súd prvej inštancie svojím rozhodnutím o nepripustení vykonania dôkazov a nedostatočným vysvetlením svojho postupu, ktorý následne odobril i odvolací súd, založil nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia pre nedostatok dôvodov. Tvrdí, že výpovede žalovanej (prítomnej na pojednávaní) a svedkov (Ľudmila Klimková, PhDr. Radoslav Maček) by preukázali, že konanie žalobcu bolo v rozpore s obchodnými zvyklosťami, čo žalovaná uviedla už vo svojom odpore a chcela podrobne rozviesť vo svojej výpovedi pred súdom. Z výpovede svedkov a žalovanej by podľa dovolateľky vyplynulo, že žalovaná sa neoboznámila s vnútorným predpisom (Smernica o obchodnej politike pre vlastnú sieť), ktorý obsahoval úpravu podrobností pre oprávnenie poisťovne na splnenie, resp. vrátenie Štartovacieho balíka. Argumentuje, že na okresnom súde prebiehajú ďalšie štyri spory, v ktorých v pozícii žalobcu vystupuje subjekt totožný s osobou predchodcu žalobcu v súdnej veci a v pozícii žalovaných kolegovia žalovanej, avšak v týchto konaniach boli ako svedkovia pripustení a vypočutí kolegovia a nadriadení žalovanej, títo podrobne vypovedali o praktikách právneho predchodcu žalobcu, o výpočtoch provízií, o viazanosti štartovacieho balíka na splnenie podmienok a ich kontrole žalobcom na mesačnej báze, a teda i výpoveďou svedkov v predmetnom spore by boli preukázané skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na posúdenie nárokov žalobcu, na ustálenie skutkového stavu, avšak formálne a neodôvodnené zamietnutie návrhu súdom na ich výsluch viedlo k porušeniu zásady denegatio iustitiae.

9.2. Žalovaná vytýka súdom oboch inštancií, že tieto sa podrobne nezaoberali súladom zmluvných

ustanovení s dobrými mravmi, okresný súd iba skonštatoval, že zmluvné dojednania sa nejavia rozporné s dobrými mravmi. Namieta, že pokiaľ súd uviedol, že uplatnené nároky (Štartovací balík a Garantovaný príjem) nepredstavujú províziu, mal uvedené riadne odôvodniť a zároveň uviesť charakter tzv. Štartovacieho balíka a Garantovaného príjmu, odôvodniť zákonnosť uplatnených nárokov, ako aj primeranosť ich výšky vo vzťahu k celkovej výške vyplatených provízií a vo vzťahu k rozsahu splnenia predčasne ukončenej zmluvy. Dovolateľka záverom namieta, že súdy na nevysporiadali so všetkými relevantnými námietkami uplatnenými stranami v konaní, konkrétne námietkou žalovanej uvedenej v bode 10 odvolania, týkajúcej sa toho, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno a nepreukázal svoj nárok na mesiace jún 2016, júl 2016 a august 2016.

9.3. Žalovaná namieta, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil Zmluvu o finančnom sprostredkovaní s viazaným finančným agentom ako zmluvu o sprostredkovaní, čo síce odvolací súd zhodil svojím záverom, že v danom prípade sa jedná o zmluvu o obchodnom zastúpení, avšak uvedené tvrdenie sa neodrazilo v aplikácii týchto noriem do odôvodnenia rozsudku. Dovolateľka tvrdí nesprávne právne posúdenie charakteru nárokov, a to Štartovacieho balíka a Garantovaného príjmu. Zastáva názor, že štartovací balík a garantovaný príjem je nutné hodnotiť ako druh provízie za realizované obchody a činnosti, a teda k zániku nároku naň môže dôjsť len neuskutočnením obchodu medzi zastúpeným a treťou osobou za podmienky, že jeho neuskutočnenie nie je dôsledkom okolností, za ktoré zodpovedá výhradne zastúpený. Pri rešpektovaní ust. § 662 ObZ akákoľvek dohoda zmluvných strán odnímajúca žalovanej ako obchodnej zástupkyňi nárok na províziu predstavovanú štartovacím balíkom viazaním na iné podmienky, ako neuskutočnenie obchodov z dôvodov, ktoré nespočívajú výhradne na zastúpenom, je podľa žalovanej potrebné hodnotiť ako dohodu v rozpore s ust. § 662 ods. 3 ObZ, v dôsledku čoho by mala byť takáto dohoda neplatná aj s poukazom na ust. § 39 OZ. Žalobca podľa dovolateľky nemôže z neplatného právneho úkonu vyvodzovať žiadne práva bez ohľadu na to, či je provízia označená ako „štartovací balík“, vždy ide o odmenu obchodného zástupcu a opačný výklad by podľa žalovanej nutné považovať za obchádzanie zákona a výkon práva v rozpore so zásadou poctivého obchodného styku. Dovolateľka k bodu 11. rozhodnutia odvolacieho súdu konštatuje, že právna úprava obsiahnutá v Obchodnom zákonníku vykazuje príkladný transpozíčno-prekladový nedostatok (vo vzťahu k smernici Rady č. 86/653/EHS o koordinácii zákonov členských štátov týkajúcich sa samostatných obchodných zástupcov zo dňa 13.12.1986), nakoľko slovenský zákonodarca navonok jednoznačne pojem odplata a provízia nerozlišuje a zamieňa a stotožňuje tieto pojmy. Vo vzťahu k uvedenému dovolateľka argumentuje článkom Mgr. Žofie Šulekovej - Zmluva o obchodnom zastúpení - de lege ferenda publikovanom v Zborníku príspevkov u konferencie Československé právnické dni 2013.

9.4. Na základe vyššie uvedeného dovolateľka navrhla, aby dovolací súd dovolaním napadnuté rozhodnutie krajského súdu ako i rozhodnutie okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

10. Žalobca sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C.s.p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas žalovaná, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), zastúpená podľa § 429 ods. 1 C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalovanej treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

12. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

13. Podľa ustanovenia § 419 C.s.p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia expressis verbis vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho

súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

14. Podľa § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Podľa § 421 ods. 1 C.s.p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

16. Podľa § 431 ods. 1 C.s.p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

17. Podľa § 432 ods. 1 C.s.p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

18. Podľa § 422 ods. 1 písm. a/ a ods. 2 C.s.p., dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada (ods. 1). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (ods. 2).

19. Dovolateľka vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania podľa § 420 písm. f/ C.s.p., keďže má za to, že postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Z obsahu dovolania ďalej vyplýva, že žalovaná tvrdí i nesprávne právne posúdenie charakteru nárokov, a to Štartovacieho balíka a Garantovaného príjmu, zo strany súdov oboch inštancií, avšak bez ďalšieho nie je možné subsumovať argumentáciu dovolateľky pod konkrétny dôvod prípustnosti dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. a-c/ C.s.p.

20. V posudzovanom prípade dovolateľka vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p., podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Túto vadu videla dovolateľka v tom, že vo veci konajúce súdy odmietli vykonať ňou navrhované dôkazy (výsluch žalovanej a ostatných svedkov), ktorými mohlo prísť k objasneniu pre meritum veci rozhodujúcich skutočností. Namieta, že súd prvej inštancie svojím rozhodnutím o nepripustení vykonania dôkazov a nedostatočným vysvetlením svojho postupu, ktorý následne odobril i odvolací súd založil nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia pre nedostatok dôvodov.

21. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. sú - zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v

konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f/ C.s.p. zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnemu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

22. V zmysle konštantnej judikatúry najvyššieho súdu formovanej od roku 1992 sa nevykonanie stranou navrhnutých dôkazov jednotne nepovažuje za vadu zmätočnosti podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016 a ani za vadu uvedenú v ustanovení § 420 písm. f/ C. s. p. [k tomu viď predovšetkým judikáty publikované pod R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000]. Z doterajšej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vyplýva, že nevykonanie niektorého z navrhovaných dôkazov bez ďalších relevantných skutočností nezakladá tzv. zmätočnosťnú vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu. Súd totiž nie je viazaný návrhmi strán sporu na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z navrhnutých dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu a nie strán sporu. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykonával všetky strany sporu navrhnuté dôkazy, nezakladá prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p., lebo týmto postupom súd neporušil právo strany sporu (v tomto prípade žalovanej) na spravodlivý proces.

23. Dovolací súd v tejto súvislosti uvádza, že z priebehu konania vyplýva záver o dostatočnosti vykonaného dokazovania, ktoré napokon odvolací súd v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie i podrobne zhrnul v odôvodnení svojho rozhodnutia a z ktorého vyplynul jeho súhlas s jednoznačným záverom okresného súdu, a to bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania. K námietke dovolateľky, že súd prvej inštancie nevykonával všetky navrhnuté dôkazy, dovolací súd pripomína, že dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v konaní nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Ak súd teda nevykoná všetky navrhované dôkazy, nemožno to považovať za znemožnenie uplatnenia procesných práv. Z práva na spravodlivý súdny proces vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán, avšak s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (sp. zn. I. ÚS 46/05, sp. zn. II. ÚS 76/07).

24. Dovolací súd popri vyššie citovanom uvádza, že z priebehu konania, ako i odôvodnenia rozsudku okresného súdu, odvolacím súdom potvrdeného v zmysle ust. § 387 ods. 1 C.s.p. a odôvodneného v zmysle ust. § 387 ods. 2 C.s.p. jednoznačne vyplýva, že okresný súd v bode 8. svojho rozsudku dostatočným vysvetlením svojho postupu ozrejmil dôvod zamietnutia návrhu žalovanej na vykonanie dokazovania výsluchom žalovanej a ňou navrhovaných svedkov (zápisnica z pojednávania zo dňa 9.6.2020 na č.l. 176 a nasl. spisu), nakoľko takýto návrh na vykonanie dokazovania mala možnosť navrhnuť žalovaná už po doručení žaloby (pozn. vzhľadom na koncentračnú zásadu konania a na skutočnosť, že žalovaná navrhla výsluch bližšie nešpecifikovaných svedkov a seba samej na pojednávaní dňa 9.6.2020, teda po takmer roku od doručenia platobného rozkazu žalovanej dňa 24.6.2019 vid. č.l. 32c spisu), navyše pre neprítomnosť žalobcu a jeho právneho zástupcu by tým bolo žalobcovi odňaté jeho právo zúčastniť sa vykonania navrhovaného dokazovania. V priebehu konania zároveň nebolo pri prednesoch žalovanej dostatočne určito opísané, na ozrejmienie akej skutočnosti má byť jej výsluch zameraný, pričom žalovaná sa pojednávania zúčastnila a mala možnosť k veci a jej podstatným skutočnostiam vyjadrovať sa a svoj postoj argumentačne podporiť. Súd prvej inštancie v bode 8. odôvodnenia svojho rozsudku ďalej uviedol, že rozhodnutie o jeho nariadení uvedeného dôkazu by viedlo k zbytočnému odročeniu pojednávania v rozpore so zásadou hospodárnosti konania (k tomu bod 24.1. tohto rozhodnutia). Súčasne uzavrel, že návrh na výsluch ďalších, žalovanou neidentifikovaných osôb ako svedkov v spore, nebol navyše predložený v súlade s ust. § 197 ods. 2 C.s.p. (neobsahoval meno, priezvisko, dátum narodenia, ani adresu, z ktorej možno svedka predvolať, ako ani označenie

skutočností, ktoré mali byť výsluchom preukázané). Dovolací súd k uvedenému upozorňuje na skutočnosť, že žalovaná až vo svojom dovolaní uviedla, ktorí konkrétni svedkovia (R. E., PhDr. Q. Z.) a aké konkrétne skutočnosti (s výnimkou tvrdenia žalovanej, že k ukončeniu zmluvy došlo výlučne vinou žalobcu, a ktoré tvrdenie ostáva bez vplyvu na záver súdov oboch inštancií) mali byť preukázané ich výsluchom (praktiky právneho predchodcu žalobcu, výpočty provízií, viazanosť štartovacieho balíka na splnenie podmienok a ich kontrola žalobcom na mesačnej báze). Dovolací súd zároveň uvádza, že tvrdenie žalovanej, že táto sa neoboznámila s vnútorným predpisom /Smernica o obchodnej politike pre vlastnú sieť/, ktorý obsahoval úpravu podrobností pre oprávnenie poisťovne na splnenie, resp. vrátenie Štartovacieho balíka, ktorá skutočnosť mala byť preukázaná výpoveďou svedkov, je v konaní argumentáciou novou, pričom dovolanie nie je možné považovať za ďalšie odvolanie (k tomu vid. ust. § 366 C.s.p.) a vychádzajúc z dôvodovej správy k Civilnému sporovému poriadku konštatuje, že tzv. „novoty“ nie sú v zásade v dovolacom konaní prípustné, pretože dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a režim koncentrácie sporu nepripúšťa od istej fázy uplatňovanie práva novôt (obdobne k tomu 2Obdo/97/2020, 2Obdo/3/2021).

24.1. Najvyšší súd v súvislosti so zásadou hospodárnosti považuje za potrebné pripomenúť, že „...Civilný sporový poriadok zvyšuje procesnú zodpovednosť strán v dokazovaní a obmedzuje aktivitu súdu pri navrhovaní, a teda aj vykonávaní dôkazov.“ (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J. Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 692). Z čl. 8 základných princípov CSP vyplýva, že je to sporová strana, ktorá je povinná označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podoprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu. Princíp hospodárnosti pri postupe súdu v konaní je zdôraznený aj v čl. 17 základných princípov CSP. Preto v civilnom sporovom konaní je nevyhnutné a opodstatnené, ak súd vyžaduje, aby sporová strana podaný dôkazný návrh zdôvodnila tak, aby bolo možné (vopred) pred rozhodnutím podľa § 185 ods. 1 CSP a nariadením navrhovaného dokazovania posúdiť, na podporu ktorých jej tvrdení (žaloby alebo obrany proti žalobe) má dôkaz slúžiť, či sa týka skutočností, ktorá relevantne súvisí s predmetným konaním, či dôkaz je alebo nie je spôsobilý overiť alebo vyvrátiť tvrdenú skutočnosť, či je alebo nie je vzhľadom na nepochybné výsledky dokazovania vykonaného inými dôkazmi nadbytočný a tiež, či je reálne dôkaz súdom vykonať (napr. či nie je spojený s neprímeranými časovými alebo inými prekážkami) a teda či jeho vykonanie bude v súlade s princípom hospodárnosti konania. (5Obdo/20/2021)

25. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (§ 191 ods. 1 C.s.p.). Pri uplatnení zásady voľného hodnotenia dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Iba výnimočne zákon súdu ukladá určité obmedzenie pri hodnotení dôkazov (napr. § 1 <.92, § <.193, § 205 <.C.s.p.).

26. V tejto súvislosti najvyšší súd pripomína, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok neslúži ani na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od prvoinštančného a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - vid' ustanovenie § 442 C. s. p. („dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd“). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04), a rovnako do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97). Takéto dovolacie námietky nepredstavujú zákonom spôsobilý spôsob vymedzenia dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 431 C. s. p. a z tohto dôvodu nemôžu predstavovať vadu zmatečnosti v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. Z obsahu dovolania je najvyššiemu súdu zjavné, že žalovaná ním vyjadruje len svoj nesúhlas s neúspechom v spore.

27. Keď Najvyšší súd Slovenskej republiky nemôže vykonávať dokazovanie, tak nemôže iba na základe súdnych spisov preskúmať správnosť hodnotenia dôkazov súdom, keďže si nemôže pre svoje rozhodnutie zabezpečiť rovnaké podklady a predpoklady doplnením alebo zopakovaním dokazovania, aké mal súd, ktorý dôkazy hodnotil. Zároveň dovolací súd poukazuje i na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Obdo/46/2017 a obdobne aj sp. zn. 4Obdo/41/2017, v ktorom uviedol, že „súd v konaní nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 C.s.p.) a nie sporových strán. Ak súd teda v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, resp. vykoná iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, nezakladá to vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p., nakoľko uvedené nemožno považovať za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré strany mohli uplatniť a boli v dôsledku nesprávneho postupu súdu z nich vylúčení.“

28. Právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces a práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (sp. zn. II. ÚS 383/06). Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

29. Funkciou odôvodnenia súdneho rozhodnutia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia súdu, pričom odôvodnenie je zároveň aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydaní rozhodnutia a nástrojom ochrany pred svojvôľou súdnej moci. Odôvodnenie rozhodnutia by malo stranám sporu umožniť posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní.

29.1. Dovolací súd uvádza, že za porušenie práva na spravodlivý proces sa považuje v zmysle rozhodovacej činnosti ústavného súdu situácia, ak všeobecný súd svoje rozhodnutie riadne neodôvodní a nevysporiada sa so všetkými relevantnými námietkami uplatnenými sporovými stranami, a to spôsobom zodpovedajúcim miere ich závažnosti. V takom prípade všeobecný súd svojím postupom založí nepreskúmateľnosť ním vydaného rozhodnutia, a spravidla tak aj jeho protiústavnosť. Ak nie sú totiž zrejmé dôvody toho - ktorého rozhodnutia, svedčí to o ľubovôli v súdnom rozhodovaní, pričom zásada právneho štátu ľubovôľu v rozhodovaní orgánov verejnej moci zakazuje; len vecne správne rozhodnutie a náležite, t. j. zákonom vyžadovaným spôsobom odôvodnené rozhodnutie, napĺňa - ako neoddeliteľná súčasť „stanoveného postupu“ - ústavné kritériá vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy.

30. V súvislosti s arbitrárnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu najvyšší súd akcentuje, že samotná skutočnosť, že dovolateľka sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). K arbitrárnosti a zjavnej neodôvodnenosti rozhodnutí všeobecných súdov sa vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky keď uviedol, že je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy. (II. ÚS 302/2019-44 z 20. februára 2020, ods. 17). O taký prípad však v danej veci nejde. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu sú dostatočne zrejmé dôvody priznania žalobného nároku.

30.1. Je potrebné mať na zreteli, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí pritom jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s

potvrďovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Dovolací súd uvádza, že nemožno prisvedčiť tvrdeniu žalovanej, že súdy sa v konaní podrobne nezaoberali súladom zmluvných ustanovení s dobrými mravmi, z ktorého dôvodu tvrdí nedostatočnosť odôvodnení ich rozhodnutí. Už súd prvej inštancie v bode 31. svojho rozsudku skonštatoval, že postup žalobcu a pred ním i jeho právneho predchodcu sa opiera o zmluvné dojednania, ktorých uzavretie bolo medzi stranami preukázané a nejavia sa rozporné s dobrými mravmi, pričom viazanie oprávnenosti niektorých uhradených nárokov na podmienky, ku ktorých nesplneniu zjavne došlo aj na základe konania žalovanej, ktorá sama uzatvorila dohodu o ukončení zmluvy o sprostredkovaní z 18.4.2016, nemôže byť v rozpore so žiadnymi obchodnými zvyklosťami, pre posudzovanie uplatneného nároku boli rozhodujúce medzi stranami vyjednané zmluvné podmienky, ktoré boli určité, zrozumiteľné a relevantne nespochybnené. Odvolací súd si osvojil odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkázal.

30.2. Pokiaľ žalovaná namieta, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil Zmluvu o finančnom sprostredkovaní s viazaným finančným agentom ako zmluvu o sprostredkovaní, čo síce odvolací súd zhodil svojím záverom, že v danom prípade sa jedná o zmluvu o obchodnom zastúpení, avšak uvedené tvrdenie sa neodrazilo v aplikácii týchto noriem do odôvodnenia rozsudku, dovolací súd uvádza, že krajský súd ohľadom nesúhlasu žalovanej s označením predmetnej zmluvy ako zmluvy o finančnom sprostredkovaní a požiadavky o jej posúdenie ako zmluvy o obchodnom zastúpení v bode 13. a nasl. odôvodnenia svojho rozhodnutia dostatočne zrejme uviedol, že obsah zmluvy medzi stranami sporu spĺňa klasifikačné kritérium pre posúdenie zmluvy ako zmluvného typu upraveného Obchodným zákonníkom, a to zmluvy o obchodnom zastúpení, preto je nevyhnutné aj práva a povinnosti vyplývajúce z tohto úkonu posudzovať podľa uvedeného zmluvného typu a nie je možné sa odchýliť od kogentných ustanovení tohto zmluvného typu. Následne vo vzťahu k otázke zániku nároku žalovanej na províziu odvolací súd v zhode so záverom súdu prvej inštancie zdôraznil, že štartovacie balíky, vrátenie ktorých je predmetom žaloby, nepredstavujú formu provízie obchodného zástupcu za zrealizované obchody, ale predstavujú program finančnej podpory a ich priznanie žalovanej bolo viazané na splnenie programu zásluhovosti a že vyplatenie garantovaného príjmu žalovanej nebolo viazané na uskutočnenie obchodov v zmysle zmluvy o finančnom sprostredkovaní, ani na splnenie žiadnych osobitných podmienok, preto nárok žalobcu na vrátenie štartovacích balíkov a garantovaného príjmu odvolací súd posúdil výlučne podľa článku IX. a článku IX.I Prílohy č. 1 k zmluve o finančnom sprostredkovaní s viazaným finančným agentom Provízia schéma pre kariérny stupeň finančného agenta: MANAŽÉR OBCHODNEJ SKUPINY. V bodoch 16 a nasl. rozhodnutia odvolací súd podrobne a zrozumiteľne vysvetlil, opierajúc sa o ustanovenia stranami sporu uzatvorenej Zmluvy ako i žalobcom predložených výpisov z provízií finančného agenta, prečo žalovanej zanikol nárok na štartovací balík a garantovaný príjem uzatvorením dohody o ukončení zmluvy o finančnom sprostredkovaní, v dôsledku čoho žalobca má nárok na vrátenie plnej sumy štartovacieho balíka a garantovaného príjmu. Súdy oboch inštancií v odôvodneniach svojich rozhodnutí vyčerpávajúco zdôvodnili svoj záver, a síce že žalobou uplatnené nároky nepredstavujú províziu obchodného zástupcu.

30.3. Dovolací súd sa nestotožnil ani s vyjadrením dovolateľky, že súdy sa nevysporiadali s námietkou uvedenou i v bode 10 odvolania, týkajúcou sa tvrdenia, že žalobca nepreukázal svoj nárok na mesiace jún 2016, júl 2016 a august 2016, nakoľko uvedená výška nároku jednoznačne vyplýva z obsahu spisu a žalobcom predložených dôkazov (výpisov z provízií finančného agenta na č.l. 106 a nasl. a opätovne č.l. 153 a nasl. spisu) ako aj z bodu 18. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie.

30.4. Z odôvodnenia rozhodnutí súdov oboch inštancií je podľa dovolacieho súdu dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa žalobca domáhal, čo navrhoval, z ktorých osvedčených skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil súd prvej inštancie, ako ich posudzoval odvolací súd a aké závery zaujal k jeho právnomu posúdeniu. Podľa názoru dovolacieho súdu procesný postup dovolacieho súdu prebiehal v zmysle právnej úpravy Civilného sporového poriadku, žalovaná mala možnosť zúčastniť sa na úkonoch súdu prvej inštancie a proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podať odvolanie, čo aj urobila. Skutočnosť, že sa dovolateľka nestotožňuje s procesným postupom všeobecného súdu, nemôže viesť k záveru o porušení práva na spravodlivý proces a odňatí možnosti konať pred súdom.

31. Dovolací súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti konštatuje, že procesným postupom súdov oboch inštancií nedošlo k tomu, že by súdy znemožnili žalovanej, aby uskutočňovala jej patriace

procesné práva v takej miere, že by tým došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.).

32. Najvyšší súd záverom uvádza, že skutočnosť, že dovolateľka nesúhlasí s právnym posúdením žalobou uplatňovaných nárokov ako nárokov predstavujúcich program finančnej podpory v zmysle čl. IX a článku IX.I Prílohy č. 1 k zmluve o finančnom sprostredkovaní s viazaným finančným agentom Provízna schéma pre kariérny stupeň finančného agenta: MANAŽÉR OBCHODNEJ SKUPINY zo strany vo veci konajúcich súdov a tvrdí, že garantovaný príjem a štartovací balík je nutné naopak hodnotiť ako druh provízie za realizované obchody a činnosti, a teda k zániku nároku naň môže dôjsť výlučne neuskutočnením medzi zastúpeným a treťou osobou za podmienky, že jeho neuskutočnenie nie je dôsledkom okolností, za ktoré zodpovedá výhradne zastúpený (§ 662 ods. 1 ObZ) a ktorému tvrdeniu venuje prevažnú časť svojho dovolania, spolu s argumentáciou odborným článkom Mgr. Žofie Šulekovej, nemôže založiť dôvod prípustnosti dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f/ C.s.p. a vadu nesprávneho procesného postupu, jedná sa nanajvýš o námietku nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle ust. § 421 C.s.p., vyplývajúceho i z bodu 6 dovolania žalovanej.

32.1. Najvyšší súd pripomína, že správnosť alebo nesprávnosť záverov odvolacieho súdu dovolací súd nie je oprávnený posudzovať v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 431 C.s.p., v zmysle ktorého môže byť dovolanie prípustné podľa § 420 C.s.p., ale len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 432 C.s.p., ktorým možno odôvodniť dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 C.s.p.. Predmetná skutočnosť vyplýva aj z judikátu najvyššieho súdu č. 24/2017, podľa ktorého nesprávne právne posúdenie veci nezakladá procesnú vadu zmatečnosti.

33. V súvislosti s námietkou žalovanej, vyabstrahovanou z obsahu dovolania, týkajúcou sa nesprávneho právneho posúdenia veci zo strany súdov oboch inštancií, a teda dovolacím dôvodom podľa ust. § 421 C. s. p. uplatneným žalovanou, dovolací súd skôr, než by pristúpil k dovolaciemu prieskumu v zmysle ust. § 432 ods. 1 a 2 C.s.p., zdôrazňuje, že prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p. je limitovaná odsekom 2 uvedeného zákonného ustanovenia a taktiež aj ustanovením § 422 ods. 1 písm. a/ C. s. p., podľa ktorého dovolanie nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení (s výnimkou sporov s ochranou slabšej strany) neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada. Na určenie výšky minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.). V danom prípade je predmetom sporu peňažné plnenie vo výške 4.200 eur /s príslušenstvom/.

33.1. Žaloba, resp. návrh na vydanie platobného rozkazu, bola na súd prvej inštancie podaná dňa 22.01.2019 (č.l. 29 spisu), kedy výška minimálnej mzdy predstavovala sumu vo výške 520,- eur (viď § 1 písm. a/ nariadenia Vlády Slovenskej republiky č. 300/2018 Z. z.). Na to, aby bola daná prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 422 ods. 1 C. s. p., by musel dovolaním napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o peňažnom plnení prevyšovať sumu vo výške 5 200,- eur, čo nie je splnené. Tzv. majetkový cenzus predstavuje obmedzenie prípustnosti dovolania na výšku sumy, ktorá má byť predmetom dovolacieho prieskumu. V posudzovanom prípade tak ide o bagateľnú vec vylúčenú z meritórneho dovolacieho prieskumu.

34. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalovanej podľa § 420 písm. f/ C.s.p. a § 421 ods. 1 C.s.p. nie je procesne daná, preto jej dovolanie podľa § 447 písm. c/, f/ C.s.p., odmietol.

35. O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 453 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. s dôrazom na skutočnosť, že žalobcovi žiadne trovy dovolacieho konania nevznikli.

36. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.